

Чугаєва Н. Ю.

(Київський інститут внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ДОБОРУ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Громадський порядок – це врегульована моральними і правовими нормами система суспільних відносин, метою якої є захист життя, здоров'я, честі і гідності людини, нормальних умов для діяльності державних органів, громадських організацій, підприємств і установ різних форм власності.

З прийняттям 22 червня 2000 р. Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” створене необхідне правове підґрунтя для діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку.

На нашу думку окремого розгляду заслуговує порядок формування добровільних дружин. Незважаючи на добровільний характер участі в охороні громадського порядку, вимагає свого вирішення проблема професійного добору дружинників. Вона зумовлена як небезпечністю самої діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, так і ризиком зловживань з боку окремих громадян, що отримують статус дружинників. Ця проблема зараз ніким фактично не вирішується, що може призвести до негативних наслідків.

Нами запропонована батарея тестових методик, які дозволяють провести ретельний добір членів громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.

До її складу доцільно включити такі методики:

1. Диференціально-діагностичний опитувальник Є. О. Клімова (ДДО); методика, призначена для добору на різні види професій у відповідності з класифікацією типів професій за Є. О. Клімовим, що допомагає людині визначити особливості своєї загальної спрямованості.

2. Мінесотський багатоаспектний особистісний опитувальник реалізує типологічний підхід до вивчення особистості і відіграє провідну роль серед інших особистісних опитувальників у психодіагностичних дослідженнях. Цей опитувальник широко використовується в професійному доборі, зокрема в силових відомствах.

3. Опитувальник Шмішека, призначений для діагностики типу акцентуації особистості, є реалізацією типологічного підходу до її вивчення. За його допомогою визначаються 10 типів акцентуацій особистості, які можуть зустрічатися серед кандидатів у дружинники. В залежності від типу та виразності акцентуації, прогноз успішності діяльності може бути різним, в тому числі й негативним.

4. Опитувальник "Шкала локус-контролю". Тест дає змогу оцінити рівень та особливості суб'єктивного контролю людини в різноманітних життєвих ситуаціях. Можливі два протилежні типи локалізації контролю людей над значущими подіями у своєму житті: екстернальний та інтернальний.

5. Методика визначення типових способів реагування на конфліктну ситуацію Томаса-Кілмена. За допомогою цієї методики можна виявити, наскільки опитуваний схильний до суперництва та співробітництва, прагне компромісів, уникає конфліктів чи навпаки намагається загострити їх, а також оцінити міру його адаптації до спільної діяльності.

6. Методика вивчення готовності до роботи в громадських формуваннях з охорони громадського порядку та державного кордону, розроблена Н. Ю. Чугаєвою спеціально для професійно-психологічного добору членів громадських формувань з охорони громадського порядку.

7. Соціометричний метод – незамінний при складанні груп патрулювання. На підставі даних соціометричного аналізу робляться висновки про рівень згуртованості групи і наявності угруповань; їхні зв'язки з лідерами; про взаємодію лідерів між собою; відповідність обраного активу групи реальному; наявність членів групи, яких група не приймає, та ізольованих.

Проаналізувавши вищевикладене, ми дійшли до висновку, що професійний добір є необхідною умовою функціонування інституту громадських формувань з охорони громадського порядку.